

Abstrakt:

Diplomová práce se zabývá tématem, které v České republice dosud nebylo zkoumáno. Práce je zaměřena na politickou participaci studentů vysokých škol v České republice. Cílem výzkumu je zjistit, zda studenti vysokých škol v České republice participují na politice. K tomuto postoji chceme najít důvody, motivaci i způsoby, jakými participace probíhá. Dále chceme určit, jak studenti vnímají sami sebe z pohledu socioekonomického, na levoprávé škále nebo s jakou ideologií, politickou stranou či režimem se ztotožňují. S ohledem na dlouhodobý trend podpory strany TOP 09 mezi mladými lidmi, a zejména studenty, se pokusíme o detailnější charakteristiku této skupiny občanů.

Data jsou získána z 365 dotazníků strukturovaných do několika tematických celků na mikro, mezo a makro úrovni, které odpovídají předpokládaným vlivům na politickou participaci. Dále se zabýváme vztahem studentů k režimu, otevřenosti systému k participaci a jejími formami, vnitřní efektivitou apod.

Analýza ukázala, že 95 % studentů na politice participuje. Nejvíce užívanými formami jsou, stejně jako v případě celé české populace, volební účast, podpis petice a účast na skupinové akci. Mezi nejčastější důvody a motivace patří zájem o vlastní okolí, občanská povinnost, projev svobodné vůle a další. Zájem o politiku projevuje 96 % studentů. Politiku studenti řeší hlavně s přáteli a rodinou a v obou prostředích jsme zjistili vysokou míru názorové shody. Intenzitu politické participace pozitivně ovlivňuje mj. výše příjmu, členství v organizacích a kontakty na lidi, kteří jsou aktivní v politických organizacích. Kromě intenzity participace výše příjmu pozitivně ovlivňuje také zájem o politiku, vnitřní efektivitu a vnímání otevřenosti systému k politické participaci. Dále identifikaci na levoprávé škále směrem k pravici. K té inklinuje většina studentů včetně nízkopříjmových skupin. Studenti se nejčastěji považují za liberály, ale více jak pětina studentů se s žádnou ideologií neidentifikovala. Vládu nedemokratického režimu si umí představit 42 % studentů, zejména z vyšší střední třídy.

Sympatizanti a podporovatelé strany TOP 09, se již se pozitivně identifikuje 42,5 % respondentů, se od vzorku odlišuje identifikací na levoprávé škále, která je blíže k pravici. Dále vyšší mírou shody názorů se svým okolím. Naopak intenzitou i formami participace se od zbytku neliší. Strana má překvapivě vysokou podporu mezi lidmi s nižšími příjmy a její podporovatelé nejsou zcela ztotožnění s demokratickým režimem.

Klíčová slova: politika, participace, studenti, vysoká škola, Česká republika